

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Stowarzyszenia "L." w P.

przeciwko J. S.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 maja 2013 r., sygn. akt VI ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) przyznaje radcy prawnemu A.J.A.,
od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 180,- (sto osiemdziesiąt) złotych, powiększoną o należny podatek VAT, z tytułu wynagrodzenia za udzielenie pozwanemu nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego J. S. od wyroku Sądu Okręgowego w W. – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w W. z dnia 28 czerwca 2012 r., którym za niedozwoloną została uznana klauzula zawarta we wzorcu umowy o treści „[...]”, z zakazem pozwanemu stosowania tej klauzuli i rozstrzygając o kosztach postępowania. Podstawą prawną wyroku Sądu pierwszej instancji był art. 385³ pkt 12 i 13 k.c. ze względu na uznanie, że zakwestionowane postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszając jego interesy. Sąd podkreślił, że konsument kupując środki E. [...] dokonuje „przedpłaty” na poczet swoich zobowiązań za wzajemne świadczenie przedsiębiorcy i skoro nie dochodzi do zawarcia umowy lub spełnienia świadczenia wzajemnego przedsiębiorcy kontrahenta, zgodnie z zasadami rzetelnego, uczciwego traktowania stron w stosunku zobowiązaniowym ma prawo do zwrotu i nie może pozwany twierdzić, że ze względu na charakter świadczenia nie może być ono zwrócone. Rozpoznając apelację pozwanego Sąd drugiej instancji podzielił oceny prawne Sądu Okręgowego; ustalenia faktyczne Sądu nie były kwestionowane przez pozwanego.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, tj. art. 385¹ § 1 k.c. polegające na błędnym ustaleniu, że postanowienie (nazwane zapisem) wzorca umowy o treści „[...]” nie dotyczy głównego świadczenia stron, a także, że postanowienie to („zapis”) kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz uchylenie wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, z zasądzeniem kosztów postępowania i przyznania kosztów pełnomocnikowi z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. wskazując na dwa problemy dotyczące wykładni art. 385¹ § 1 k.c. Pierwszy dotyczy ustalenia, czy wzorzec umowy o treści „Środki kredyt ekspres nie podlegają zwrotowi” jest postanowieniem określającym główne świadczenie stron. Druga kwestia odnosi się do ustalenia, czy wzorzec umowy o powołanej treści jest sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta.

Jednakże skarżący nie dokonał prawidłowego uzasadnienia wniosku, o jakim mowa w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Nie chodzi w nim o przekonywanie, że skarżący ma rację, a nie sądy rozpoznające sprawę w toku instancji i dlatego Sąd Najwyższy powinien zająć się sprawą, lecz że występuje wskazywane zagadnienie prawne i jest obiektywnie istotne ze względu na rozpoznawaną sprawę i interes publiczny, odnośnie do rozstrzygania podobnych spraw w przyszłości. Rozumienie istotnego zagadnienia prawnego według art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz odrębnie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. (co skarżący połączył w jedno) zostało w doktrynie i orzecznictwie trwale wyjaśnione (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2010 r., I CSK 189/109, nie publ.; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ.; z dnia 18 marca 2012 r., II CSK 180/12, nie publ.; z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, nie publ.; z dnia 16 października 2013 r., II CSK 152/13, nie publ.; z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, nie publ. i z dnia 11 lutego 2015 r., V CSK 413/14, nie publ.). Skarżący nie uwzględnił tych wymagań i z tej przyczyny nie można uznać za wykazane spełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Podobna jest sytuacja odnośnie do wskazania na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej według art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., czego wystąpienia skarżący nie uzasadnił w ogóle.

W tym stanie rzeczy należało na podstawie art. 398⁹ § 2 orzec jak w postanowieniu rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie par. 15 i 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 490).